

MODELO MEMORIA XUSTIFICATIVA

REQUISITOS XERAIS

1. Xustificación de interese socioeconómico para a Comunidade Autónoma

1.1 Estudo sobre a incidencia e beneficios xerais e económicos derivados da nova ensinanza (xustificación da oportunidade da titulación)

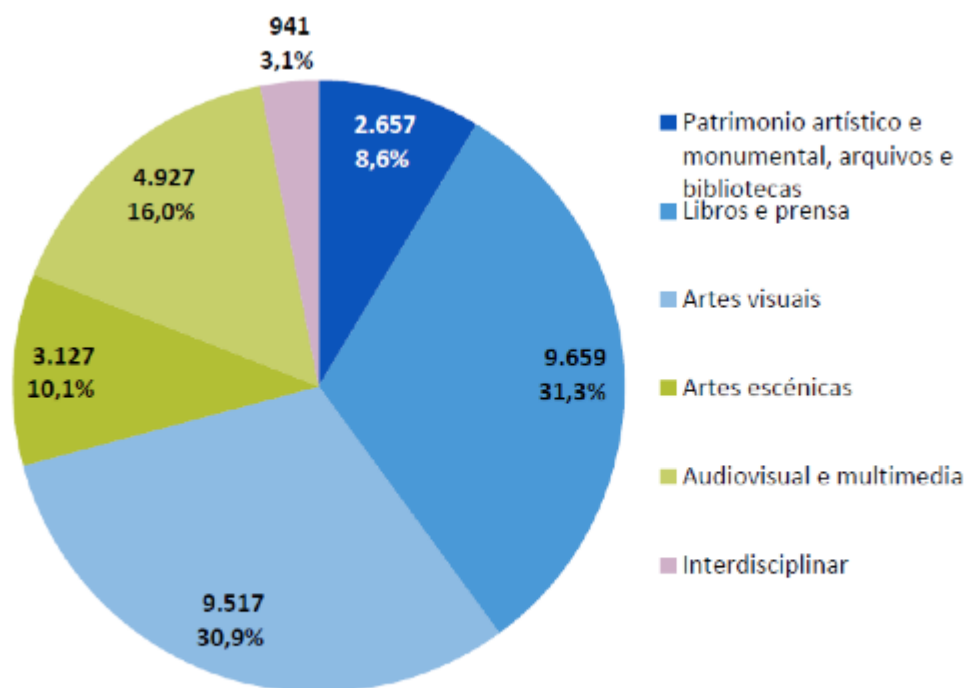
O deseño está presente hoxe tanto para comunicar unha proposta de valor de produtos ou servizos, como para facilitar os propios procesos de transformación dixital e de innovación. As actividades emerxentes do deseño (deseño de experiencias de usuario, deseño de servizos dixitais), e as aplicacións máis estratéxicas do mesmo (resolución creativa de problemas, deseño estratéxico, Design Thinking, ou o Deseño Circular) indican que o futuro profesional terá un relevante impacto nos procesos formativos e nas dinámicas de especialización dos futuros profesionais multidisciplinarmente.

No informe «Perfiles profesionales más demandados de la Industria de Contenidos Digitales en España 2012-2017» (p. 47), promovido pola Fundación de Tecnoloxías de la Información (FTI) en colaboración coa Asociación de Empresas de Electrónica, Tecnoloxías de la Información, Telecomunicaciones y Contenidos Digitales de España (AMETIC), e subvencionado polo Servicio Público de Empleo Estatal (SEPE) y el Fondo Social Europeo (FSE), indicase que o deseño gráfico é un dos perfís máis demandados na actualidade, circunstancia que se confirma nos portais de emprego máis utilizados, nos que o deseño gráfico/deseño web e comunicación son os postos máis demandados vencellados ao deseño.

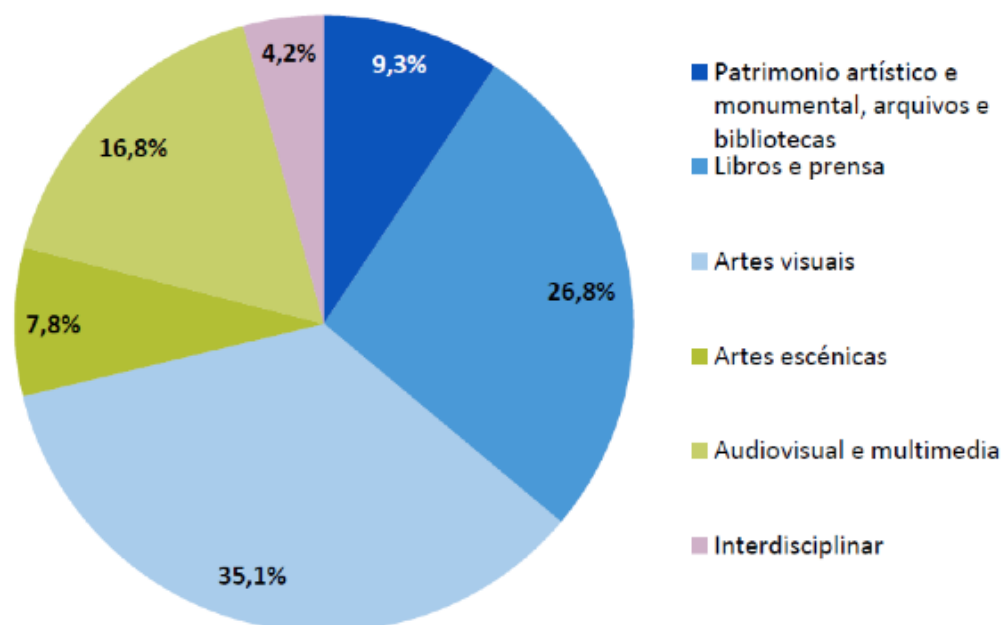
O deseño e a cultura son dous conceptos inseparables. O sector da cultura aporta o 2% do produto interior bruto (PIB) de Galicia, solo superado polos sectores como o da fabricación de automóbiles e compoñentes o o sector da pesca, que aportan respectivamente o 2,3% e o 2,1% do PIB de Galicia en 2011. A produción das industrias culturais en 2011 ascendeu a 2.127.447 de euros. Os sectores productivos das Artes visuais (artes con un elemento diferenciador no uso na súa forma de expresión de diferentes materiais, incluíndo tamén a publicidade e as actividades de deseño especializado) e do Audiovisual e multimedia, son dous dos sectores culturais galegos que máis interese teñen para analizar o estado da demanda de deseño como estratéxico na economía da Comunidade Autónoma.

O sector con maior peso na cultura galega é o das artes visuais, que aporta o 35,1% do valor engadido bruto (VEB) xerado polas industrias culturais en Galicia. Segueo en importancia o sector dos libros e da prensa, que aporta o 26,8% do VEB cultural. A continuación sitúase o audiovisual co 16,8% do VEB. En termos de emprego, a distribución por sectores é moi semellante á presentada para o VEB, coa salvedade de que, neste caso, o sector dos libros e da prensa ten máis peso no emprego cultural total que o das artes visuais: unhas 9.659 ocupadas traballan no sector dos libros e prensa, fronte ás 9.517 persoas que prestan os seus servizos no das artes visuais. Apreciase certa estabilidade da porcentaxe de emprego cultural no total dos empregos na economía española e europea: existe pouca diferenza entre o promedio do período e o dato do 2013. En Galicia as ramas culturais tenden a gañar peso no conxunto do emprego, o que fala dun sector que, comparativamente, resistiu mellor o período de contracción, cando menos en termos de persoas ocupadas¹.

¹ Documento para la Actividad de Interese Estadístico (AIE13): “Análisis estadística de sectores productivos y de la estructura económica en general” recogida en el Programa estadístico anual 2015 de la Comunidad Autónoma de Galicia. Análisis del Sector Cultural. Santiago de Compostela, 8 de febrero de 2016

Fonte: IGE. *Conta Satélite da Cultura de Galicia. Base 2010*

Fonte: IGE. *Conta Satélite da Cultura de Galicia. Base 2010*

Gráfico 1: Valor engadido bruto (VEB) por sectores culturais (Ano 2011)

Gráfico 2: Postos de traballoo equivalentes a tempo completo por sectores culturais (Ano 2011)

Despóis de analizar estas cifras parece oportuno indicar que o deseño é un sector estratéxico para o desenvolvemento productivo, a competitividade e o emprego, nas industrias culturais e as que aínda non siéndoo necesitan do deseño para innovar, abarcando benes e servizos que transmiten significados simbólicos e creativos. No Grao en Deseño e Creación confluirán coñecemento, creación e tecnoloxía para impulsar a innovación e crear beneficios directos e indirectos en múltiples sectores produtivos.

1.2. Carácter esencial ou estratéxico: resposta a necesidades prácticas e científicas do SUG.

O deseño, no amplo sentido do concepto, responde á optimización dos procesos industriais do século XXI. As constantes transformacións tecnolóxicas e sociais revalorizan o deseño como disciplina proxectual e metodolóxica que se estende a diferentes ámbitos de actuación. O deseño e a creatividade aportan un valor engadido e innovador no desenvolvemento de produtos, servizos e experiencias, a través de metodoloxías recentes.

O sector produtivo do deseño creceu exponencialmente nas últimas décadas, converténdose nun sector estable que proporciona competitividade e incrementa o valor das áreas produtivas nas que se inclúe, creándose xa terreos híbridos e transversais, aumentando a necesidade de competencias dos/as deseñadores/as nun mundo tecnolóxico e creativo máis esixente e complexo, e máis versátil en áreas económicas, inclusivas, ecolóxicas e sociais: non en van o Consello Europeo de Deseño (European Design Leadership Board), que propón á Comisión Europea, aos Estados membros e ás rexións “levar a cabo medidas audaces que permitan tomar conciencia da importancia do deseño centrado nas persoas como impulsor da innovación en Europa”. As propostas a nivel europeo neste senso son:

- 1) Diferenciar o deseño europeo no escenario global,
- 2) Posicionar o deseño dentro do sistema europeo de innovación,
- 3) Deseño para empresas innovadoras e competitivas,
- 4) Deseño para un sector público innovador,
- 5) Posicionamento da investigación en deseño para o século XXI,
- 6) Competencias de deseño para o século XXI,
- 7) "Democratización" do deseño en todos os niveis educativos.

Na actualidade nos ámbitos do deseño máis consolidados se desenvolve unha labor cada vez máis tecnificada e conectada a nivel global con distintos mercados de traballo, no que se require de diferentes competencias que permitan desenvolver todo o potencial do/a deseñador/a. Unhas competencias que van desde o aspecto comunicativo ao tecnolóxico e cultural, por eso apostamos por unha proposta de grao na que formemos a deseñadores e deseñadoras integrais que sexan capaces de xerar proxectos que teñan en conta os procesos e soportes comunicativos máis actuais: gráfico, audiovisual, dixital e interactivo, solucionando retos nos que se faga especial énfase nas metodoloxías, tecnoloxías e contornas de traballo innovadoras e actuais, experimentando e conectando o coñecemento máis punteiro coa realidade laboral na que se incorporarán ou crearán.

1.3. Equilibrio territorial do SUG: xustificación do campus elixido para a implantación da ensinanza en relación coa súa especialidade

Esta proposta de grao está situada no contexto universitario galego, no Campus de Pontevedra da Universidade de Vigo. Esta nova titulación forma parte do camiño de especialización do Campus denominado «Campus CREA-S2i: Social and Sustainable Innovation», centrado nos sectores creativos, artísticos, de innovación e de sostibilidade da sociedade. Este é un ámbito especialmente preparada para albergar un título que proporcionará diferenciación cunha visión holística do deseño, definida por contidos e competencias específicos e orientada ao contido gráfico, dixital e deseño de moda. É unha peza esencial que se incorpora aos graos do campus e que constitúe un potente polo creativo e de innovación no territorio galego, aumentando a súa singularidade dentro do SUG.

Como parte da liña de traballo que se está a desenvolver no Campus de Pontevedra, especificamente a partir das titulacións vinculadas á creación e á arte, o novo Grao en Deseño e Creación que se propón afondará na investigación dos distintos fenómenos vinculados coa sociedade e a cultura dixital, incorporando tendencias de deseño actuais e xerando proxectos de investigación que contribúen á formación e innovación, respondendo ás necesidades profesionais actuais e futuras.

A proposta deste título en Deseño é coherente coa especialización por Campus e completa e complementa a demanda de formación galega, o que implica unha evolución e diferenciación respecto das titulacións existentes na Universidade de Vigo que manteñen unha estreita relación co deseño, como o Grao en Belas Artes, o Grao en Comunicación Audiovisual e o Grao en Publicidade e Relacións Públicas. Esta titulación supón tamén a base da formación para posgrados que se ofrecen na Uvigo e na que o alumnado poderá completar e especializarse na súa formación, como o Mestrado en Deseño e Dirección Creativa en Moda, o Mestrado en Dirección de Arte Publicitaria e o Mestrado en Comunicación en Medios Sociais e Creación de Contidos Dixitais.

En canto ao interese no ámbito da investigación, como xa se indicou, na Facultade de Belas Artes estase a desenvolver diferentes liñas de investigación de diferentes grupos de investigación que, aínda que incipientemente, xa foron defendidas varias teses doutorais no campo específico do deseño. Tamén contamos coa experiencia e o interese como Campus dentro da Universidade para xerar máis campo de investigación que alberga interdisciplinaridade e innovación, como demostra a recente creación do programa de doutoramento do Campus Crea "Creatividade, innovación social e sostible". Neste sentido, o valor proposto no deseño proporcionará a especificidade formativa clave para ofrecer unha verdadeira liña de traballo na investigación de deseño, xerando coñecementos sobre a disciplina.

1. Mercado laboral

1.1. Estudo das necesidades do mercado laboral en relación coa titulación proposta.

O ámbito laboral fundamental no que se incluírán os titulados en deseño desta titulación será fundamentalmente o das empresas e as institucións, así como a iniciativa empresarial e a xestión e coordinación do deseño. Ademais, a incorporación de tecnoloxías dixitais como ferramentas básicas neste campo do deseño permitirá aos profesionais que se formen nesta titulación poder ofrecer solucións óptimas ás novas formas de consumo.

Figuras como a de «design manager» van tomando forma nas grandes empresas nacionais e internacionais, sendo a de Xestor/a de Deseño unha figura que introduce o deseño en sectores non tradicionais integrando a linguaxe e os procesos desta disciplina en todo tipo de empresas. Nesta corrente no presente e no futuro desta disciplina xa se perfilan novas profesións emerxentes como a de consultoras de deseño: empresas independentes que ofrecen servizos de consultoría en deseño e outras empresas ou institucións, con unha ampla rede de posibilidades de traballo con especialistas versátiles e creativos.

En 2016 celebrase «Transferencias Design2» na terceira edición do encontro de asociacións de deseño de España, creado pola «Red Española de Asociaciones de Diseño» READ e a «Confederación de Escuelas de Arte», en

2 Pueden consultarse las diferentes ediciones de los encuentros Transferencias Design organizados por la READ en la url <http://www.transferencias.design>.

colaboración con empresas e institucións. Neste foro traballouse e debatiuse sobre a estratexia a seguir para constituír unha comunidade de intereses arredor do deseño como instrumento de innovación e desenvolvemento. Neste foro chegouse a diferentes conclusións sobre os retos de futuro e as necesidades profesionais ás que responderá o profesional do deseño:

- Ponse o énfasis en conceptos de hibridación e colaboración, sendo o deseñador / a como facilitador de ferramentas e "o deseño de procesos transmedia".
- perfil máis inmediato do futuro profesional do deseño está entre a especialización e o deseño para a transformación de servizos, estratexias e innovación.
- futuro da profesión pasa por innovación e transformación dixital, que xera servizos e produtos dixitais adaptados ás necesidades dos usuarios, incorporando á profesión habilidades multidisciplinares, implementando nas organizacións a figura de "Xestión de deseño" para mediar e dirixir os procesos de innovación.

Existe un mercado de traballo moi importante vinculado ao deseño. O informe «Realidades y oportunidades. El diseño y la empresa en Cataluña³», realizado polo FAD (Observatorio del diseño) en 2009 e dentro do Programa El diseño en datos, determina que o 75% de empresas utilizaron o deseño, sendo o deseño gráfico o máis presente (entre un 84 e un 68 % dependendo do tamaño da empresa).

Parece probado que o mercado laboral ademáis demanda as figuras máis tradicionais do deseño: gráfico, multimedia, de produto, de moda, etc. Pero a hibridación de coñecementos parece ser a demanda máis importante do sector profesional cara ó presente e o futuro. Para dar resposta a esta necesidade percibida de profesionais do deseño versátiles e híbridos, na proposta de grao que aquí se plantexa pretendese achegar o deseño a outras disciplinas afíns relacionadas coa comunicación, a tecnoloxía e as humanidades, formando na polivalencia que requiren os presentes e futuros retos tecnolóxicos e de desenvolvemento industrial e productivo relacionado directa e indirectamente co deseño.

1.2. Incorporación de perfís profesionais no título vinculados aos sectores estratéxicos de Galicia

Atendendo ao «Plan Galicia Innova 2020⁴», promovido pola Xunta de Galicia co obxectivo de articular e reforzar a política de I+D+i de cara á consecución dos obxetivos que a Estratexia de Especialización Intelixente de Galicia 2014-2020 (RIS3),⁵ establece como unha das Áreas de Acción Estratéxica a «Innovación e o emprendimiento Empresarial». Esta acción pretende impulsar a transformación dos sectores produtivos de Galicia, entre outras estratexias, a través do «Programa Deseño Empresarial», que propón o fomento da implantación do Deseño nas empresas como instrumento de innovación e competitividade, especialmente nas PYMEs.

A Estratexia de Especialización Intelixente de Galicia 2014-2020 (RIS3) establece as prioridades para a inversión en I + D + i da Xunta de Galicia como consecuencia da esixencia da Comisión Europea e nas que participan os principais axentes do Sistema Galego de Innovación coordinado pola Galega Axencia de Innovación GAIN. Un dos tres desafíos prioritarios é a necesidade dun novo modelo industrial baseado na competitividade e no coñecemento, e no punto 2.1 propónse a "Diversificación dos sectores tractores galegos" a través do "Desenvolvemento de estratexias baseadas na diferenciación, no deseño e na innovación».

³ VVAA. Realidades y oportunidades. El diseño y la empresa en Cataluña. FAD Observatori del Disseny. Foments de les Arts i del Disseny. Barcelona, 2009. Puede consultarse una versión online de la publicación en la url <http://adp.cat/web/wp-content/uploads/realidadesyoportunidades-web.pdf>

⁴ <http://gain.xunta.gal/artigos/306/plan+galicia+innova+2020>

⁵ <http://gain.xunta.gal/artigos/67/ris3>

Alineado co programa RIS3, a Axencia Galega de Innovación GAIN está desenvolvendo na actualidade o programa «Design for innovation⁶» (Deseño para a innovación), pertencente ao programa Interreg Europe e no que participan diferentes universidades europeas, sectores empresariais e centros de investigación relacionados co deseño. O obxectivo fundamental do programa é o de apoiar aos gobernos na integración do Deseño nas súas liñas de actuación rexionais (políticas, programas, axudas...) para impulsar a competitividade das PEME, así como para desenvolver, implementar e supervisar Planes de Acción de Deseño. Neste contexto, o Programa de Deseño para a Innovación 2020 nace da vontade de adaptarse ao consenso internacional en abordar o deseño de forma específica nas políticas de innovación, así como do compromiso da Axencia Galega de Innovación con la I+D+i orientada ás persoas. Tal e como indica a información pública desta iniciativa, que forma parte do Plan Galicia Innova 2020, o programa busca dotar ao tecido empresarial galego dos medios necesarios para incorporar de forma efectiva o deseño en todas as súas vertentes (industrial, gráfico, de produto, organizacional, dixital e multimedia). En este marco, marcáse os obxectivos de; mellorar o coñecemento e a consideración do deseño como factor estratéxico máis alá do seu valor estético. Capacitar a empresas e emprendedores para que invirtan en deseño e o apliquen á innovación en novos produtos e servizos, procesos e estratexias de negocio. Poñer en valor a figura do deseñador como elemento de competitividade.

Para abordar estes retos, as actuacións contempladas no Programa de Deseño para os próximos tres anos concéntranse en; ferramentas de difusión de boas prácticas e de visibilización de casos de éxito empresariais en materia de deseño. Creación e dinamización da rede de axentes de deseño. Accións de divulgación do deseño nas empresas, incluíndo a formación e implementación de metodoloxías de deseño. Activación das axudas para inventar o papel do deseño no emprendemento e no impulso do talento e da empregabilidade no entorno empresarial. Incorporación do deseño nas propias administracións públicas. Impulso da internalización do deseño galego.

O programa busca involucrar a todos os axentes do Sistema de Innovación, centrándose nas empresas e nos estudos e profesionais do deseño, incluíndo tamén os centros de coñecemento, os colexios e asociación profesional e as administracións públicas. O programa é un eixo de actuación propio que ven a complementar a experiencia da Axencia Galega de Innovación en dous proxectos europeos iniciados entre 2017 e 2018: o Design4Innovation e o User-Factor 7. A participación en estas dúas iniciativas -xunto con entidades de outros 9 países- garante para Galicia un contacto permanente coas tendencias e as prioridades no ámbito do deseño na UE.

En esta aposta pola innovación e o deseño no contexto da administración galega, a profesión do deseño e a consolidación de centros de formación, resultan claves na modernización de Galicia. As estratexias de futuro pasan pola formación integral de profesionais do deseño dentro dunhos estudos universitarios de Deseño gráfico, multimedia e de moda. Por iso a nova titulación de «Grao en Deseño e Creación» con dúas mencións (Deseño gráfico e Multimedia e Deseño de Moda), contribuirá á formación dos futuros profesionais e investigadores do deseño en Galicia nos próximos anos, con un perfil que permita a súa inserción laboral nos sectores estratéxicos de crecemento económico do país.

1.3. Medidas previstas para o fomento do espírito emprendedor e o autoemprego das persoas tituladas

Dentro do plan de estudos do Grao en Deseño e Creación, tal e como se pode ver na memoria da titulación, organizase un módulo de «Gestión» no que se inclúen as asignaturas de «Deseño e Mundo Profesional», «Deseño e sociedade» e «Creación de Portfolio». A asignatura Deseño e mundo profesional orientase hacia unha introducción

⁶ Pode consultarse toda a información sobre o programa na url <http://gain.xunta.gal/artigos/351/programa+deseno+innovacion+2020>

⁷ Pode consultarse máis información sobre estes programas na url <http://gain.xunta.gal/repo/3-Desenho-ProxectosEuropeos.gal.pdf>

ao coñecemento do ámbito e o mundo profesional do Deseño e a súa xestión. Introdúcese ao alumnado no contexto específico dos axentes, mecanismos, dispositivos, principios económicos e patrimoniais, e nas condicións das diferentes industrias dentro dos campos do Deseño. Tamén se inclúen temas como o asociacionismo e entidades de promoción do deseño. A asignatura «Creación de portfolio» profesional está orientado a que o alumnado poida crear un portfolio de traballos orientado á búsqueda activa de emprego e emprendemento profesional. A asignatura «Deseño e sociedade» aborda as implicacións sociais, políticas e éticas do deseño. A nivel da práctica profesional introduce ao alumnado nos condicionantes de sostibilidade, ecodeseño, universalidade, usabilidade e principios do deseño para todos. Tamén aborda os aspectos metodolóxicos, tecnolóxicos e legais dos principios do deseño universal.

Ademáis, na Facultade de Belas Artes organizanse anualmente o «Ciclos de charlas preprofesionais» nos cais se invita a diferentes profesionais de diferentes ámbitos da creación e a xestión cultural que orientan aos estudantes para o comezo da súa vida profesional. Os profesionais invitados pertencen a diferentes ámbitos da creación, dende artistas, deseñadores, ilustradores, fotógrafos... ata profesionais da xestión cultural, dirección de museos e galerías, xestión patrimonial, asociacións profesionais etc...

2. Demanda

2.1. Previsións de matrícula tendo en conta a análise da demanda real dos estudos propostos por parte de potenciais estudantes e da sociedade.

Dado que a Universidade de Vigo nunca ofertou unha titulación específica de Deseño tanto a nivel grao como a nivel mestrado, so podemos tomar como referencias de posible demanda potencial do alumnado para as titulacións de Deseño os datos de matrícula e indicadores relativos ás titulacións de Belas Artes nos seus tres plans de estudos diferentes implantados ata a actualidade. Ditos datos poden considerarse fiables e representativos xa que, tal e como analizamos no punto anterior, a Facultade de Belas Artes da Universidade de Vigo impartiu sempre contidos da disciplina do Deseño, ben como especialidade ou ben como contidos dentro da Licenciatura en Belas Artes e no Grao en Belas Artes. Ademáis ambas titulacións (Grao en Belas Artes e Grao en Deseño e Creación) comparten certos contidos, competencias, obxectivos e perfís profesionais.

Cuantitativamente, tanto na licenciatura como no Grao en Belas Artes as prazas ofertadas sempre foron cubertas dende a implantación do primeiro plan de estudos no curso 1990/1991. Na seguinte tabla podemos observar a matrícula de novo ingreso na Licenciatura en Belas Artes no seus dous plans de estudos:

MATRÍCULA DE NUEVO INGRESO LICENCIATURA EN BBAA		
Curso académico	Plazas ofertadas	Matrícula de nuevo ingreso
90/91	120	118
91/92	120	118
92/93	120	122
93/94	120	131
94/95	120	128

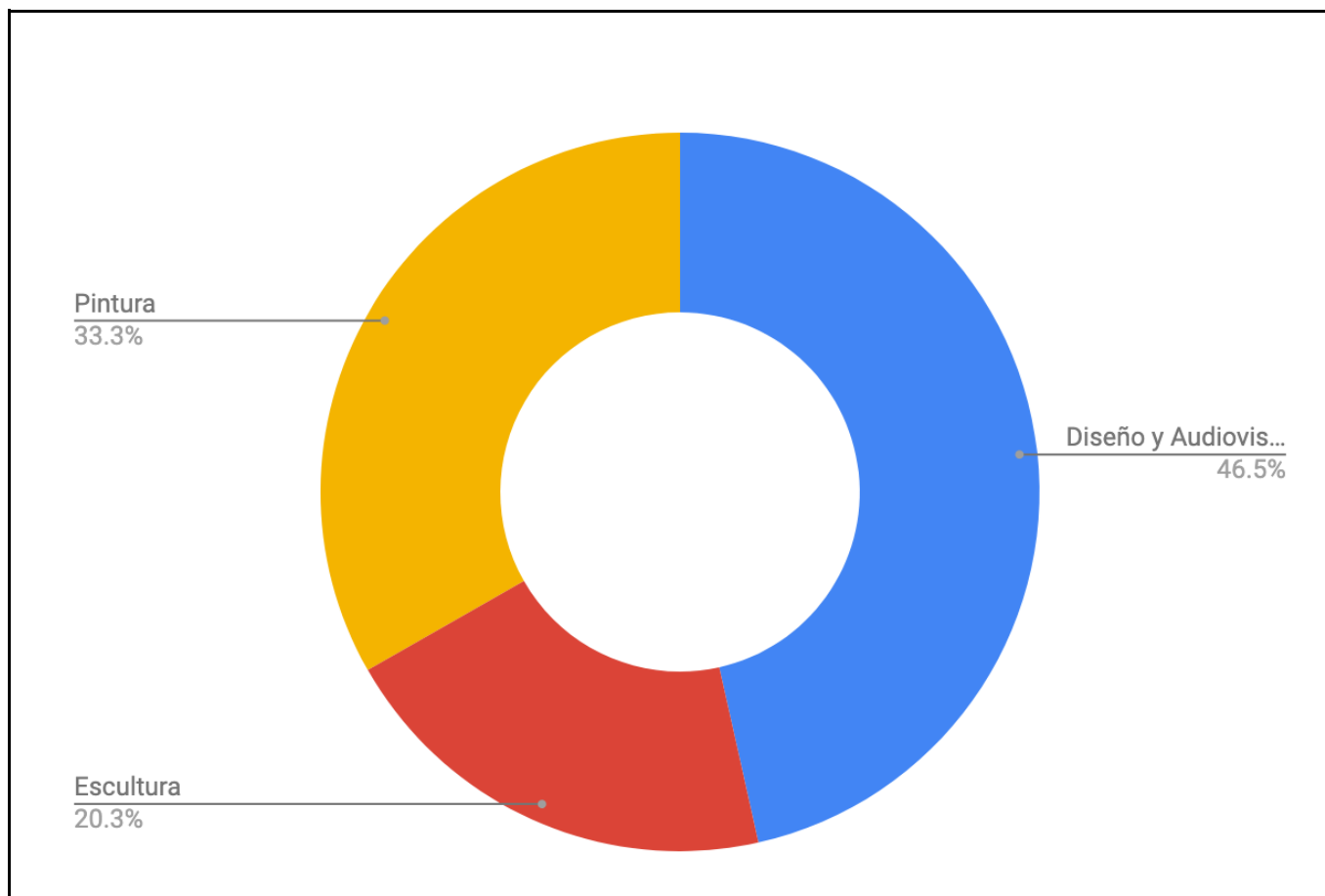
95/96	120	127
96/97	120	131
97/98	120	129
98/99	120	138
99/00	120	122
00/01	120	131
01/02	130	140
02/03	130	143
03/04	130	130
04/05	130	140
05/06	130	132
06/07	130	136
07/08	130	133
08/09*	130	356
09/10*	130	155

* Cursos de transición da licenciatura a grado nos que o alumnado puido solicitar recoñecemento de créditos entre os dous plans. Os datos aparecen «contaminados» pola circunstancia e non poden ser tomados como referencia.

Datos extraídos do servizo UNIDATA da Universidade de Vigo

En relación á formación en Deseño, unha referencia fiable é a da demanda de alumnado na especialidade de Deseño e Audiovisuais, que durante 10 anos se impartiu no primeiro plan de estudos de Licenciatura en Belas Artes. No seguinte gráfico podemos observar como dun total de 815 alumnos licenciados, 379 fixeron na especialidade de Deseño e Audiovisuais, fronte a 271 de Pintura e 165 de Escultura. Isto significa que unha porcentaxe preto do 50% do total (46,5%) do alumnado elixiu a especialidade de Deseño e Audiovisuais.

Porcentaje de alumnado licenciado en Bellas Artes en las tres especialidades en el primer plan de estudios de Licenciado en BBAA desde el año 1995 hasta la implantación del 2º plan de estudios de licenciatura.

Licenciatura en Belas Artes. Plan de Estudos BOE 17/03/1987 1990-2000

TOTAL DE ALUMNADO LICENCIADO: 815

ESPECIALIDADE DE DESEÑO E AUDIOVISUAIS: 379 (46,50%)

ESPECIALIDADE DE PINTURA: 271 (33,3%)

ESPECIALIDADE DE ESCULTURA: 165 (20,3%)

Datos extraídos da secretaría da Facultade de Belas Artes da Universidade de Vigo

Os datos que ofrece a matrícula do Grao en Belas Artes dende a súa implantación tamén cubren a demanda de prazas ofertadas. Na seguinte tabla indicanse os datos de matrícula, taxa de ocupación, preferencia e adecuación da titulación Grado en Bellas Artes dende a súa implantación ata a actualidade. Tal e como pode observarse as prazas foron cubertas na súa totalidade (a excepción do curso 11/12) e ofrecen unhas taxas de preferencia moi altas, o que demostra unha boa demanda da titulación en toda a súa historia.

MATRÍCULA DE NUEVO INGRESO GRADO EN BBAA

Curso académico	Plazas ofertadas	Matrícula de nuevo ingreso	Tasa de ocupación	Tasa de preferencia	Tasa de adecuación
-----------------	------------------	----------------------------	-------------------	---------------------	--------------------

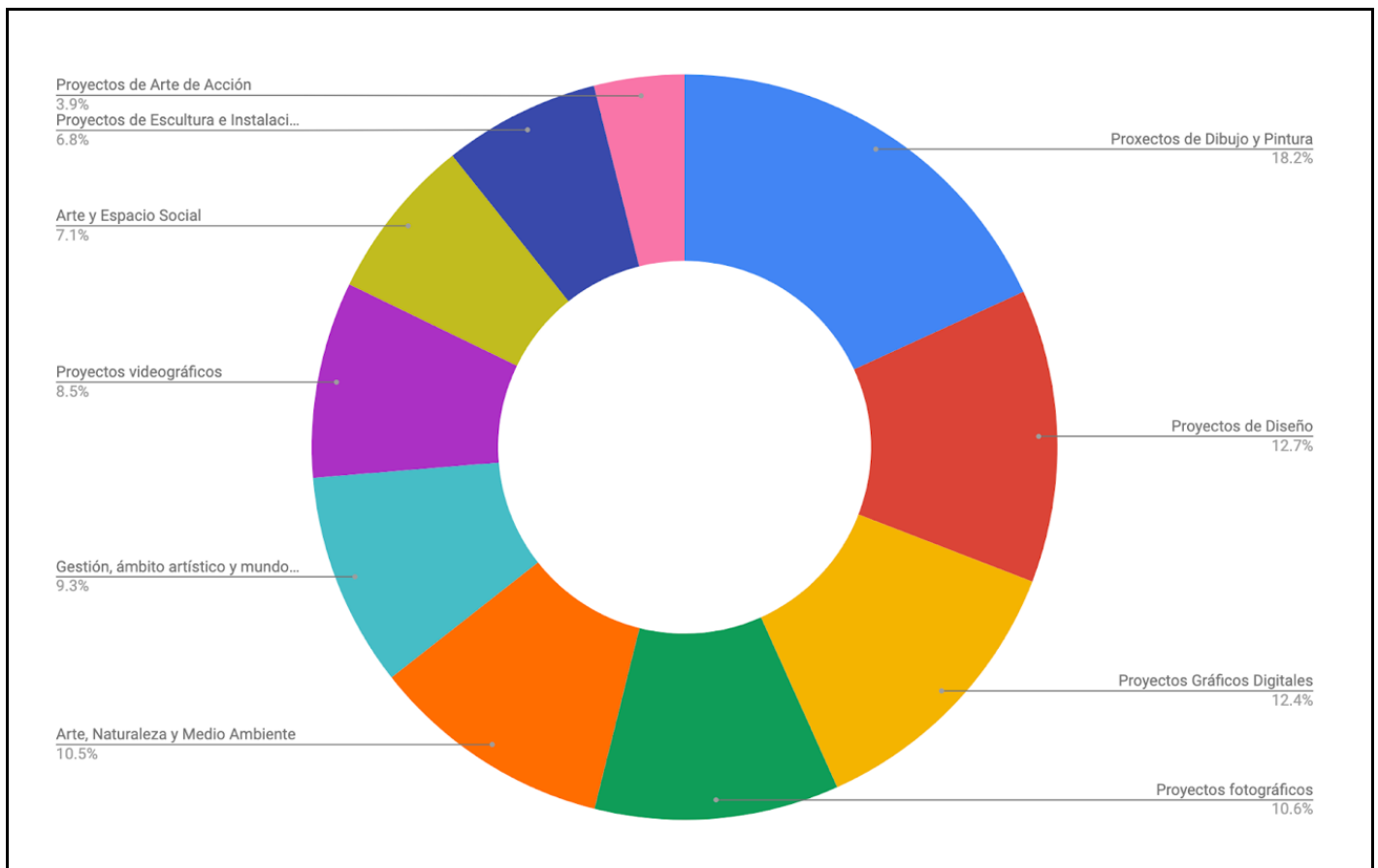
10/11	130	134	103,08%	134,62%	94,78%
11/12	130	128	98,46%	120%	93,75%
12/13	130	133	102,315%	152,31%	92,48%
13/14	130	140	107,69%	131,54%	94,29%
14/15	130	131	100,77%	156,15%	94,66%
15/16	130	133	102,31%	138,46%	97,74%
16/17	130	132	101,54%	135,38%	90,15%
17/18	130	130	100%	150,77%	93,85%

Datos extraídos do Portal da Transparencia da Universidade de Vigo.
<https://secretaria.uvigo.gal/uv/web/transparencia/>

Dado que na titulación de Grao en Bellas Artes non existe unha especialidade ou itinerario de Deseño non podemos extraer datos tan precisos como no caso da licenciatura. Sen embargo podemos tomar como referente o número de matrículas da única asignatura optativa con contidos específicos de deseño en 4º curso. Tal e como pode observarse tratase da segunda optativa con un maior número total de matrículas, moi por encima doutras asignaturas que en cursos previos o seus contidos son introducidos e profundizados. Estes datos denotan un grande interese do alumnado polos contidos de deseño.

Matrículas totales en las asignaturas optativas del Grado en BBAA desde su implantación hasta la actualidad		
Asignatura	Curso	Matrículas totales
Proyectos de Dibujo y Pintura	4º	829
Proyectos de Deseño	4º	581
Proyectos gráficos digitales	4º	567

Proyectos fotográficos	4º	484
Arte, naturaleza y medio ambiente	4º	480
Gestión, ámbito artístico y mundo profesional	4º	424
Proyectos videográficos	4º	389
Arte y espacio social	4º	324
Proyectos de escultura e instalaciones	4º	310
Proyectos de arte de acción	4º	179

Datos extraídos do servizo UNIDATA da Universidade de Vigo

Referencias de demanda de titulaciones similares en otras universidades españolas

Tal e como indicamos anteriormente, a proposta de titulación Grao en Deseño e Creación na Universidade de Vigo segue o proceso iniciado nos primeiros anos da década do 2000 coa elaboración do Libro Blanco do Grao en Deseño en primeira instancia e da creación e implantación dos graos en deseño nas universidades públicas en España. Dado que estas universidades e facultades posúen unhas características similares en canto aos estudos (tanto en estudos de licenciatura con la especialidade de Deseño como no grao) podemos tomar como referencias de demanda as 5 titulacións de Grao en Deseño que se teñen implantado ata a data nas Facultades de Belas Artes. A seguinte tabla reflexa a demanda da titulación, incluíndo o nº de prazas ofertadas, nota de corte e taxas de oferta/demanda.

Titulación / Universidad	Nota de corte	Plazas ofertadas	Matrícula de nuevo ingreso	Tasas de oferta / demanda*
Grado en Creación y Diseño Universidad del País Vasco UPV-EHU	7,386	100	100	Preferencia de la titulación 2,14
Grado en Diseño Universidad de La Laguna	9,485	50	52	Tasa de preferencia 400%
Grado en Diseño y Tecnologías Creativas UPV	11,036	110	112	Tasa de oferta y demanda 540%
Grado en Diseño Universidad Complutense	10,672	90	107	Tasa de demanda en 1º opción 362,22%
Grado en Diseño Universidad de Barcelona	9,66	50	49	Tasa de preferencia 1º opción 288%

Datos obtidos a partir dos datos públicos dos informes de autoavaliación e seguimento nas webs das titulacións.

* As taxas que analizan a relación da oferta e a demanda do alumnado varían según o sistema de garantía de calidade de cada universidade. Indicase a denominación correspondente a cada universidade. En todo caso todos os indicadores amosan a alta demanda dos títulos de Grao en Deseño nas universidades públicas españolas.

Tal e como podemos observar os datos de ocupación que ofrecen as cinco titulacións de Deseño cubren na súa totalidade a oferta de prazas ofertadas. Posúen ademáis unha nota de corte moi elevada, sendo a nota máis baixa un 7,386 do Grao en Creación e Deseño da UPV-EHU, e a máis elevada 11,036 do Grao en Deseño e Tecnologías

Creativas da UPV. As diferentes taxas de oferta/demanda que publica cada universidade ofrecen uns resultados moi elevados que indican unha alta preferencia polas titulacións de deseño por parte do alumnado de novo ingreso á hora de realizar as súas preferencias antes de iniciar os seus estudos universitarios. A pesar de que todos os graos comparten titulación nas propias facultades con graos en Belas Artes, ningunha titulación viuse afectada negativamente pola implantación dos graos en Deseño.

2.2. Descrición de medidas previstas para a revisión da titulación motivada por cambios na demanda.

Dado que a titulación Grao en Deseño e Creación será implantada nun centro de nova creación, podemos tomar como referencia as actuacións no terreo da calidade implantadas no centro Facultade de Belas Artes. Estas medidas serán implantadas no futuro centro. A Facultade de Belas Artes ten implantado o Sistema de Garantía Interno de Calidade para todas as súas titulacións que inclúe mecanismos de autoavaliación que permiten unha revisión continua das mesmas, podendo propoñer cambios significativos no plan de estudos e na súa organización como consecuencia dos cambios na demanda dos estudos, dos cambios na sociedade, na economía ou no ámbito empresarial e profesional. Diferentes procedementos de calidade están involucrados na avaliación e mellora continua das titulacións que permiten, en base á observación e análise de evidencias e indicadores, tales cambios; En concreto Os Procedementos estratéxicos «DE-01 Planificación e desenvolvemento estratéxico», «DE-02 Seguimento e Medición DE-03» e «Revisión do sistema pola Dirección» así como os Procedementos Clave «AC-01 Planificación da oferta académica e acceso», «DO-01 - Xestión de Programas Formativos» e «PC12 - Análise e Medición dos Resultados Académicos» inclúen os mecanismos precisos de revisión de cada unha das titulacións a través dos «Autoinforme de seguimento», «Plans de mellora» e «Informe de revisión do Sistema pola Dirección».

3. Non duplicidade

3.1. Mención de ensinanzas afíns preexistentes nesta universidade.

O «Grao en Deseño e Creación» é un grao en deseño gráfico, multimedia e moda único ofertado nas universidades públicas de Galicia e tamén en todo o Noroeste da Península, o cal presupón unha demanda alta de estudantes non só de Galicia senón tamén de fora da comunidade. Como ensinanzas afíns dentro da Universidade de Vigo atópanse o Grao en Belas Artes, o Grao en Publicidade e Relacións Públicas e o Grao en Comunciación Audiovisual. Estes graos ofrecen certos contidos de deseño dentro dos seus plans de estudos pero fano como unha formación contextual dentro dos seus obxectivos formativos dentro da disciplina da Arte, da Publicidade e da Comunicación Audiovisual.

3.2. Acreditación de non coincidencia de obxectivos e contidos con outras titulacións existentes (coincidencia máxima do 50% dos créditos).

A estrutura dos estudos de Grao en Deseño e Creación estruturanse a partir dun modelo que recolle materias de formación básica nos primeiros cursos con estudos da mesma área de coñecemento como poden ser os de Grao en Belas Artes e outros graos en Deseño, co obxectivo de facilitar o recoñecemento de créditos dos/as estudantes entre as diversas opcións. O Grao en Deseño e Creación posúe dous itinerarios/mencións vinculantes: «Mención en Deseño Gráfico e Multimedia» e «Deseño de Moda». Para obterer ditas mencións o alumnado deberá elixir obrigatoriamente nos cursos 2º, 3º e 4º todas as asignaturas optativas dispoñibles en función do itinerario elixido. O resto de créditos restantes distribuídos nos 4 cursos correspondentes á asignaturas comúns. Non existen coincidencias en obxectivos e contidos con outras titulacións máis alá da formación contextual noutros graos que citamos no punto anterior.

4. Outros

4.1. Planificación da conexión das titulacións de grao, máster e doutoramento

Na actualidade, na Facultade de Belas Artes impartese a titulación de Mestrado en Deseño e Dirección Creativa en Moda. Esta titulación supón un aliciente para a posterior formación tanto dos titulados/as do Grao en Deseño e

Creación como nos de Belas Artes, e unha opción para a especialización dos seus estudos centrados no deseño de moda e na dirección creativa a nivel mestrado.

Na Facultade de Ciencias Sociais e da Comunicación impartense os mestrados en Dirección de Arte Publicitaria e Comunicación en Medios Sociais e Creación de Contidos Dixitais.

No ámbito da investigación existen dous programas de doctorado vencellados á Facultade de Belas Artes: Dentro do «Programa de Doutoramento en Creación e Investigación en Arte Contemporánea» que se imparte no centro, inclúese o Módulo «Contexto e cultura visual» coas liñas de investigación en Deseño e Historia do Deseño. Na actualidade están en marcha teses doutorais sobre o deseño gráfico adscritas a esa liña de investigación.

Dentro do «Programa de Doutoramento Creatividade e Innovación Social Sostible» pertencente ao Campus Crea S2i de Pontevedra estase a desenvolver a liña de investigación «Deseño e Innovación Social», que á súa vez posúe dúas subliñas:

1. «Sistemas de produción», liñas de investigación centradas en preparar axentes xeradores de innovación no sector deseño en varios dos seus ámbitos de materialización con capacidade para liderar e coordinar equipos.
2. «Deseño e Desenvolvemento Social», que pretende abordar o deseño en relación ao desenvolvemento social capaz de dar respostas transformadoras no seu contexto de aplicación. Contempla as habilidades do deseñador actual no ámbito da innovación social que requiren do entendemento da tecnoloxía, do establecemento de redes e a creación de prototipos. Esta subliña de investigación inclúe, entre outros, ecodeseño, deseño e xénero eixos norte-sur, o glocal, traballos en comunidades, deseño e saúde.

En ambas liñas de investigación a coordinación recae na Facultade de Belas Artes a través de ata 14 docentes e investigadores que imparten docencia a nivel de grao e mestrado, ademais dos propios programas de doutoramento.

Esta oferta de formación permite ofrecer na Universidade unha oferta de formación para o alumnado que implica un camiño de especialización dende o grao, pasando por mestrado e doutoramento.

4.2. Coherencia da titulación proposta co Plan Estratéxico da universidade proponente

O plan estratéxico da Universidade de Vigo data do ano 2008. Na actualidade a universidade está a elaborar un novo plan estratéxico actualizado ás novas necesidades actuais.

4.3. Innovación docente e investigadora: fomento da utilización de TIC e novas tecnoloxías.

O novo título Grao en Deseño e Creación inclúe como parte fundamental nas súas competencias e contidos a manexo como ferramenta das novas tecnoloxía, incluíndo o deseño dixital en todas as súas orientacións.

Os docentes da facultade participan nos cursos de innovación docente e forman parte dos grupos de innovación docente como o ComTecArt (Comunicación, Tecnoloxía e Arte en Contornas Virtuais). No que codirixen tfg profesores de distintos ámbitos, e organizan experiencias docente s con estudantes das distintas carreiras.

4.4. Incardinación en redes internacionais de calidade.

Dende o ano 2008 a Facultade de Belas Artes posúe o certificado positivo do Programa FIDES-AUDIT promovido pola ANECA, AQU-Catalunya e ACSUG. Este programa guía aos centros na súa labor de integración en todas as actividades relacionadas coa garantía de calidade das ensinanzas, e favorecer o proceso de verificación e acreditación das titulacións do centro. Este programa desenvolve os criterios e directrices establecidos no ano 2005 pola Asociación Europea para la Garantía da la Calidad de la Educación Superior (ENQA).

Unha vez que se implante o novo Grao en Deseño e Creación o obxectivo é incluílo en todos os procesos do Sistema de Garantía Interno de Calidade do Centro, integrándoo no mesmo.

4.5. Calquera outra motivación

REQUISITOS ESPECÍFICOS QUE SE DEBEN XUSTIFICAR: GRAO

1. Acreditación do cumprimento de polo menos dous requisitos dos previstos no artigo 5.1 do [Decreto 222/2011](#)

A titulación Grao en Deseño e Creación cumpre os seguintes requisitos específicos para títulos de grao recollidos no artigo 5 do Decreto 222/2011 de 2 de decembro polo que se regulan as ensinanzas universitarias oficiais:

- Deseño curricular que favorece a empregabilidade. O Grao en Deseño e creación estrutura os seus contidos en diferentes módulos, entre os cais se atopa un módulo específico de Xestión. Todas as materias dese módulo están orientadas ao coñecemento do mundo empresarial do deseño, a xestión e fomento da empregabilidade. Así a materia de «Deseño e Mundo Profesional» introduce ao alumnado no coñecemento do ámbito do mundo profesional do Deseño e a súa xestión. Analiza a actividade dentro do contexto específico dos axentes, os mecanismos, dispositivos, principios económicos e patrimoniais, e condicións das diferentes industrias dentro dos campos do Deseño. Analiza os perfís profesionais do Deseño, o asociacionismo e as entidades de promoción do Deseño. Na materia «Portfolio» abóndase a creación de portfolios profesionais e aplicacións relacionadas (deseño e xestión de marca propia persoal, portfolio en formato publicación editorial e dixital). Na materia «Proxectos culturais e expositivos de deseño» introduce ao alumnado nun campo laboral no ámbito do deseño como é a xestión de proxectos expositivos, eventos e proxectos culturais no ámbito do deseño, a curatoría de exposicións, os proxectos museísticos e os eventos científicos. Finalmente a materia de «Prácticas» posúe 18 créditos no último cuatrimestre do grao, permitindo ao alumnado a adquisición dunha práctica profesional externa adquirida en estudos de deseño, axencias de publicidade, departamentos e áreas de deseño de empresas e institucións.

- Favorece a retención de talento no ámbito socioeconómico galego. Tal e como anteriormente afirmamos esta proposta de grao está situada no contexto universitario galego, no Campus de Pontevedra denominado «Campus CREA-S2i: Social and Sustainable Innovation», centrado nos sectores creativos, artísticos, de innovación e de sostibilidade da sociedade. A implantación deste grao suporá a consolidación dun potente polo creativo e de innovación no territorio galego, permitindo una formación especializada no ámbito creativo para os futuros profesionais do deseño. A nova titulación de Grao en Deseño e Creación ven a contribuir a normalizar a situación da formación dos futuros profesionais, favorecendo a retención de talento creativo que se incorpore aos sectores productivos galegos, e ao fomento da investigación do Deseño en Galicia a través de grupos de investigación ou iniciativas de investigación e innovación empresarial.

2. Xustificación da previsión mínima de alumnado de novo ingreso (50 alumnos/as no campus de Vigo e 45 nos de Pontevedra e Ourense)

O número de alumnos de novo ingreso para a titulación será de 45. Dito límite de prazas está xustificado en función dos recursos e instalacións da propia universidade e en función da demanda potencial no título, baseada noutros títulos similares das universidades públicas en España.

ACORDO DO 20 DE MARZO DE 2017 PARA A PLANIFICACIÓN DA OFERTA ACADÉMICA UNIVERSITARIA:

Requisitos esixibles ás memorias de verificación das novas titulacións:

- Xustificación da demanda baseada en evidencias.
- Xustificación dos perfís profesionais que se cobren e as competencias que se desenvolven
- Xustificación da relación coa contorna social.
- Participación de axentes externos na concepción e desenvolvemento do título

- Prácticas garantidas para o alumnado.